

RASEINIŲ SOCIALINIŲ PASLAUGŲ CENTRO KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Raseinių socialinių paslaugų centro (toliau –Centro) Korupcijos prevencijos programos (toliau – Programos) paskirtis – užtikrinti ilgalaikę, veiksmingą ir kryptingą korupcijos prevenciją ir kontrolę įstaigoje.
2. Programa parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu ir Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. XII-1537 „Dėl Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 metų programos patvirtinimo“.
3. Programoje vartojamos sąvokos:
  - 3.1. **korupcija** - bet koks valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens elgesys, neatitinkantis jiems suteiktų įgaliojimų ar nustatytų elgesio standartų, ar tokio elgesio skatinimas siekiant naudos sau ar kitiems asmenims ir taip pakenkiant asmenų ir valstybės interesams.
  - 3.2. **korupcinio pobūdžio teisės pažeidimai** - korupcinio pobūdžio nusikalstama veika ir jai tapatūs pagal pobūdį, tačiau mažiau pavojingi teisės pažeidimai, už kuriuos numatyta administracinė, drausminė ar kitokia teisinė atsakomybė.
  - 3.3. **korupcinio pobūdžio nusikalstama veika** - kyšininkavimas, tarpininko kyšininkavimas, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos, jeigu jos padarytos viešojo administravimo sektoriuje arba teikiant viešąsias paslaugas siekiant sau ar kitiems asmenims naudos: piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, dokumentų ar matavimo priemonių suklastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, tarnybos paslapties atskleidimas, komercinės paslapties atskleidimas, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas, kišimasis į valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą ar kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą.
  - 3.4. Kitos Programoje vartojamos sąvokos suprantamos taip kaip apibrėžtos Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme ir kituose teisės aktuose.

3.5. Programa įgyvendinama pagal Programos įgyvendinimo priemonių planą, nurodomą 1 priede (toliau - Priemonių planas). Programos priemonės nuosekliai siejamos su socialinių, ekonominių, socialinės apsaugos sistemos valdymo problemų sprendimu ir visuomenės apsauga nuo esamų ir atsirandančių korupcijos šaltinių, kartu ginant visuotinai pripažįstamas žmogaus teises ir laisves bei viešąjį interesą.

II. KORUPCIJOS CENTRE PASIREIŠKIMO PRIELAIDOS

4. Korupcijos Centre prielaidos:

4.1. socialinės (nepakankamas Centro darbuotojų atlyginimas);

4.2. visuomenės pilietiškumo stoka (visuomenės požiūrio į korupciją neapibrėžtumas ir prieštaringumas, piliečių pasyvumas antikorupcinei veiklai);

4.3. išorinių veiksnių (teisės aktų netobulumas, dažnas jų keitimas, kokybės sistemų ir reglamentų stoka, paslaugų gavėjų, ir jų artimųjų pasyvumas antikorupcinei veiklai).

III. GALIMOS KORUPCIJOS CENTRE PASEKMĖS

5. Nevykdant veiksmingos ir kryptingos korupcijos prevencijos politikos, korupcijos reiškiniai gali pažeisti visuomeninius santykius, dėl ko gali:

5.1. pablogėti teikiamų socialinių paslaugų kokybė;

5.2. atsirasti socialinė įtampa, kuri mažina pasitikėjimą gyventojų socialine priežiūra ir politinį stabilumą;

5.3. sumažėti paslaugų gavėjų pasitikėjimas socialinių paslaugų įstaigomis.

IV. PROGRAMOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

6. Programos tikslai:

6.1. korupcijos prevencijos srityje:

6.1.1. atskleisti korupcijos priežastis, sąlygas korupcijai pasireikšti ir jas šalinti;

6.1.2. užtikrinti viešumą ir skaidrumą priimant sprendimus;

6.1.3. mažinti korupcijos prielaidas teikiant paslaugas.

6.2. antikorupcinio švietimo srityje – supažindinti centro darbuotojus ir paslaugų gavėjus su korupcijos keliamu pavojumi, skatinti nepakantumą korupcijos apraiškoms.

7. Korupcijos prevencijos tikslams pasiekti numatomi uždaviniai:

7.1. užtikrinti antikorupcinę kontrolę;

- 7.2. didinti viešumą ir skaidrumą;
- 7.3. nustatyti veiklos sritis įstaigoje, kuriose galima korupcinė veika, bei sąlygas jai atsirasti ir plisti;
- 7.4. skatinti nepakantumą korupcijos apraiškoms;
- 7.5. tobulinti vidaus norminius aktus, nustatančius atsakomybę už korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus ir reguliuojančius jų atskleidimą ir tyrimą;
8. Antikorupcinio švietimo tikslui pasiekti numatomi uždaviniai:
  - 8.1 nustatyti veiklos sritis centre, kuriose galima korupcinė veika, bei sąlygas jai atsirasti ir plisti, teikti siūlymus dėl galiojančių teisės aktų tobulinimo;
  - 8.2. didinti antikorupcinio švietimo sklaidą įstaigoje ir skatinti centro bendruomenę įsitraukti į antikorupcinę veiklą;
  - 8.3. visuomenės švietimas ir informavimas apie korupcijos prevencijos įstaigoje programos įgyvendinimą;
  - 8.4. įstaiga savo interneto svetainės puslapyje turi skelbti informaciją, kur turi kreiptis paslaugų gavėjas, susidūręs su korupcinio pobūdžio veika;
  - 8.5. įgyvendinti antikorupcinio ugdymo programą.
9. Siekiant sėkmingai vykdyti Korupcijos prevencijos programos nuostatas Centre, vadovo įsakymu skiriamas darbuotojas, kuriam pavedama vykdyti korupcijos prevenciją ir kontrolę.
10. Korupcijos prevencijos bendrosios priemonės (priemonių sritys) Centre yra šios:
  - 10.1. korupcijos rizikos analizė;
  - 10.2. korupcijos prevencijos programos parengimas ir tikslinimas;
  - 10.3. informacijos pateikimas valstybės tarnautojų ir juridinių asmenų registrams Korupcijos prevencijos įstatymo nustatytais pagrindais;
  - 10.4. visuomenės švietimas ir informavimas apie Korupcijos prevencijos įstaigoje programos įgyvendinimą, taip pat Centro darbuotojų mokymas;
  - 10.5. nustatytų korupcijos atvejų paviškinimas.
11. Korupcijos rizikos analizę įstaigoje atlieka Centro vadovo įgaliotas asmuo, atsakingas už korupcijos prevenciją ir kontrolę.
12. Antikorupcinis švietimas Centre turi būti organizuojamas atsižvelgiant į šias nuostatas:
  - 12.1. antikorupcinis ugdymas turi būti neatskiriama švietimo dalis, siekiant puoselėti asmens dorovę, ugdyti pilietiškumą, asmens teisių ir pareigų visuomenei ir valstybei sampratą ir įgyvendinti korupcijos prevenciją. Šia linkme turi būti ugdomi Centro darbuotojai, taip pat jie turi dalyvauti seminaruose, paskaitose ar kituose antikorupcinio švietimo renginiuose;

12.2. Centras turi teikti gyventojams (paslaugų gavėjams) žinias apie savo veiklą įgyvendinant Korupcijos prevencijos programą, Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymą ir kitus antikorupcinius teisės aktus;

13. Siekiant, kad visuomenė gautų pakankamai informacijos apie korupcijos apraiškas, korupcinių teisės pažeidimų tyrimą bei apie savo teises ir galimybes pasipriešinti korupcijai bei įtraukti visuomenę į kovą su korupcija:

13.1. Centro interneto svetainės įvadiniame puslapyje turi būti skelbiamas elektroninio pašto adresas bei telefono numeris, kuriuo asmenys galėtų anonimiškai pranešti apie darbuotojų galimus pažeidimus, susijusius su Centro veikla;

13.2. Centras savo interneto svetainės puslapyje turi skelbti informaciją, kur turi kreiptis paslaugų gavėjas, susidūręs su korupcinio pobūdžio veika;

13.3. organizuoti Centro darbuotojų mokymą korupcijos prevencijos klausimais;

14. Nustatytų korupcijos atvejų paviėšinimas:

14.1. Centras iškart privalo paviėšinti nustatytus korupcijos atvejus.

V. INFORMAVIMAS APIE GALIMĄ KORUPCINĘ VEIKLĄ, KORUPCINIŲ TEISĖS PAŽEIDIMŲ TYRIMAS

15. Siekiant veiksmingai iširti korupcinius teisės pažeidimus, būtina:

15.1. sudaryti sąlygas Centro darbuotojams, kitiems visuomenės piliečiams anonimiškai pranešti įstaigos vadovybei, savivaldybės administracijai savo įtarimus dėl galimos Centro darbuotojų korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos;

15.2. tirti skundus, pareiškimus dėl galimų korupcijos atvejų bei vertinti pasiūlymus dėl korupcijos prevencijos;

15.3. išsamiai ir objektyviai analizuoti pagrįstus įtarimus dėl Centro darbuotojų korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos ir atlikti tyrimus pagal savo kompetenciją;

15.4. kasmet analizuoti iš fizinių ir juridinių asmenų gaunamus skundus (prašymus, pareiškimus ir kt.) ir rengti siūlymus dėl teisės aktų tobulinimo;

15.5. gavus informacijos dėl galimų ar korupcinių veikų, turinčių nusikalstamos veikos požymių, nedelsiant informuoti Centro direktorių, savivaldybės administracijos direktorių ir Specialiųjų tyrimų tarnybą teisės aktuose nustatytais sąlygomis ir tvarka;

15.6. išaiškinus ar pasitvirtinus informacijai apie korupcijos faktą bei esant įtarimui dėl galimos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos, nedelsiant informuoti Centro direktorių ir nustatyta tvarka apie tai pranešti Specialiųjų tyrimų tarnybai;

15.7. nuolat bendradarbiauti su korupcinius nusikaltimus tiriančia valstybės institucija - Specialiųjų tyrimų tarnyba, kitomis institucijomis, dalyvaujant įvairiuose dalykiniuose susitikimuose bei keičiantis turima informacija apie taikomas korupcijos prevencijos priemones ir jų veiksmingumą.

VI. SIEKIAMI REZULTATAI IR VERTINIMO KRITERIJAI

16. Programa siekiama tokių rezultatų:

16.1. stebėti korupcijos pasireiškimo tikimybę Centre;

16.2. padidinti nepakantumą korupcijai;

16.3. esant būtinybei, pagerinti korupcijos prevencijos Centre organizavimą;

16.4. užtikrinti visuomenės pasitikėjimą Centru .

17. Korupcijos prevencijos programa ir jos įgyvendinimo priemonių vykdymas ir kontrolė turi būti vertinami pagal šiuos rodiklius:

17.1. įvykdytų Programos įgyvendinimo priemonių plano priemonių skaičių;

17.2. neįvykdytų Programos įgyvendinimo priemonių plano priemonių skaičių;

17.3. Programos įgyvendinimo priemonių plano įgyvendinimą nustatytais terminais;

17.4. asmenų, pranešusių apie korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus, skaičių;

17.5. ištirtų pažeidimų, susijusių su korupcija, skaičių;

17.6. oficialių pranešimų apie įtariamus pažeidimus ir ištirtų pažeidimų santykį;

17.7. anonimiškų ir oficialių pranešimų apie įtariamus pažeidimus santykį;

17.8. pranešimų spaudai, viešų pranešimų atlikus analizę, nustačius korupcijos atvejus, skaičių.

VII. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS, STEBĖSENA IR ATSKAITOMYBĖ

18. Programos uždaviniams įgyvendinti sudaromas Programos priemonių įgyvendinimo priemonių planas, kuris nustato priemones, tikslus, jų vykdymo terminus bei vykdytojus.

19. Korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planas yra neatskiriama šios Programos dalis. Jis tvirtinamas ir atnaujinamas Centro direktoriaus įsakymu, atsižvelgiant į galimas ar nustatytas korupcijos pasireiškimo socialinės apsaugos sistemoje sritis ir šios Programos įgyvendinimą.

20. Už Programoje numatytų priemonių įgyvendinimą pagal kompetenciją atsako Centro direktorius.

21. Siekiant nuosekliai vertinti pasiektą pažangą, nustatyti kliūtis ir problemas, kylančias įgyvendinant Programą, Centras privalo reguliariai vykdyti numatytą Programos priemonių įgyvendinimo stebėjimą ir vertinimą.

22. Centras, atsižvelgdamas į kintančias aplinkybes ir veiksnius, turinčius ar galinčius turėti įtakos Programos priemonių įgyvendinimui, gali teikti motyvuotus pasiūlymus dėl įgyvendinamų Programos priemonių koregavimo ar pakeitimo efektyvesnėmis ar racionalesnėmis, detalizuojant jų tikslus, vykdymo procesą ir vertinimo kriterijus.

VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23. Korupcijos prevencijos programa finansuojama iš Centrai skirtų asignavimų.
